

SUPPLERENDE BUDGETAFTALE FOR 2019-2020

- Balance og plads til udvikling -

23. september 2019

Indhold

Indledning.....	2
Effektiviseringer og besparelser	2
Budgetanalyser	2
Fremtidens Furesø 2030.....	2
Udligning og særtilskud	2
Pulje til nye initiativer og investeringer.....	3
Ældreområdet.....	3
Dagtilbud og skole	3
Familieområdet	4
Kultur og fritid	5
Klima, miljø og grøn omstilling	6
Tværgående indsatser	6
Anlæg.....	7
Afslutning.....	8

Indledning

Et samlet Byråd indgik den 11. oktober 2018 en toårig budgetaftale for 2019 og 2020. Med denne aftale udmøntes de for 2020 indlagte effektiviseringer og besparelser. Samtidig prioriteres midler til nye initiativer/investeringer for 2020. Endelig fastlægges anlægsprogrammet og de tekniske korrektioner af budgettet. Budget 2019-2020 er med til at understøtte en række af de mål, der er sat i arbejdsprogrammet "Forsat fremgang for Furesø" fra april 2018.

Effektiviseringer og besparelser

Med denne supplerende budgetaftale for budget 2019-2020 udmøntes effektiviseringer og omprioriteringer i 2020 for samlet 24 mio. kr., der hen over årene medfører et nettoprovenu på 27 mio. kr. i 2021, 33 mio. kr. i 2022 og 34 mio. kr. i 2023.

Aftalepartierne lægger vægt på, at de gennemførte effektiviseringer har et langsigtet perspektiv. Der er således en række af forslagene, der indebærer en investering/nyudvikling, der på sigt vil føre til færre udgifter og driftsbesparelser bl.a. gennem bedre forebyggelse og mere effektiv drift.

Det samlede katalog over aftalte effektiviseringer og omprioriteringer fremgår af bilag til denne budgetaftale.

Budgetanalyser

I budgetaftalen for 2019-2020 blev det besluttet at gennemføre en række budgetanalyser, der i høj grad danner grundlag for de supplerende effektiviserings- og besparelsesforslag for 2020. Aftalepartierne er enige om, at fortsætte arbejdet med at analysere de forskellige kommunale drifts- og udgiftsområder samt at fremme en innovationskultur, der bidrager til en løbende udvikling af kommunens service. Dette er afgørende for at kunne nå i mål med kravet om et budget i balance og en god service også på længere sigt. En plan for det fremtidige arbejde med at skabe økonomisk råderum vil blive drøftet i gruppen af kommunens centerchefer inden det efterfølgende vendes med HovedMED og bliver forelagt Byrådet til godkendelse i december 2019.

Fremtidens Furesø 2030

Byrådet besluttede i 2018 at igangsætte en analyse af kommunens langsigtede udvikling. Behovet herfor skal bl.a. ses i lyset af den langsigtede demografiske udvikling – herunder behovet for nye skoler, plejecentre og daginstitutioner m.v. Herudover er det vigtigt at tage højde for mulige konsekvenser af en kommende udligningsreform, samt omlægning af det særlige Furesø-særtilskud. Der er på nuværende tidspunkt udarbejdet en analyserapport, som indgår i de videre drøftelser af mulige strategiske pejlemærker for Furesø 2030.

Udligning og særtilskud

Furesø betaler mere end 320 mio. kr. om året i udligning til andre kommuner. For 2019 og 2020 får Furesø et midlertidigt tilskud på 25 mio. kr. som kompensation for en teknisk justering af udligningssystemet knyttet til udlændinges uddannelsesbaggrund. Furesø arbejder for, at tilskuddet fortsætter i 2021 og frem

eller afløses af et nyt udligningssystem, der som minimum tilgodeser Furesø med et beløb i samme størrelsesorden.

Furesø er født med en gæld på 3 mia. kr. Gennem de seneste 10 år er det i et bredt samarbejde i Byrådet lykkedes at nedbringe Furesøgælden med 650 mio. kr. Furesø Kommune får et særtilskud fra staten for at kunne håndtere de store finansieringsomkostninger knyttet til lånet. Statstilskuddet omlægges med udgangen af 2021, hvor der i henhold til den gældende Furesøaftale med staten skal udbetales et engangsbetrag på 250 mio. kr. for resten af lånets løbetid. Furesø Kommune vil i forhandlingerne med Indenrigsministeriet arbejde for, at udbetalingsprofilen for resttilskuddet sikrer en fornuftig overgang fra det nuværende årlige tilskud, der beløber sig til 78 mio. kr. Samtidig skal Furesø have vilkår i relation til fremtidige låneomlægninger og lånetidsforlængelse, der kan sikre en balanceret økonomisk udvikling på længere sigt. Det er i budgettet forudsat, at Furesø Kommune modtager årligt 35 mio. kr. i 2022 og 2023.

Pulje til nye initiativer og investeringer

Aftalepartierne er enige om, at prioritere en pulje til nye initiativer og investeringer. I vedlagte bilag fremgår hvilke nye initiativer og investeringer, der prioriteres via puljen i 2020. Finansieringen af nye initiativer er som udgangspunkt midlertidige, og de evalueres efter en given periode.

I budgetprocessen er gennemført en høring af forvaltningens foreslåede effektiviserings- og besparelsesforslag. I den forbindelse er der indkommet 48 høringssvar fra borgere, foreninger m.v. samt 10 høringssvar fra medarbejdersiden i kommunen. I nedenstående aftale om nye initiativer og investeringer er en række af det input, der er givet i forbindelse med høringssvarene, medtaget.

Ældreområdet

Plejhjemslæger: I Furesø har vi prioriteret at ansætte plejhjemslæger for at sikre læger med et større kendskab til beboerne og en tættere opfølgning på helbred, medicinforbrug og behov hos vores ældre borgere. De første plejhjemslæger blev ansat i april 2018, og pr. medio 2019 har vi plejhjemslæger tilknyttet alle plejecentre i kommunen.

Flere vokselever til SOSU-området: For at afhjælpe kommende års rekrutteringsudfordringer på SOSU-området ansættes flere SOSU-assistent-elever med voksen-elevløb, og gerne så det samtidig bidrager til at fremme beskæftigelsen for egne ledige, hvor der er mulighed for at yde tilskud til ansættelsen efter beskæftigelseslovgivningen.

Tryk og værdig alderdom: Aftalepartierne ønsker at videreføre de igangsatte indsatser, som har været finansieret af værdighedsmidlerne og hermed tilføre Udvalg for sociale forhold, sundhed og et godt seniorliv 8,5 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til formålet. I Furesø bliver vi flere og flere ældre. Derfor investerer vi i en udbygning af Lillevang plejecenter med 55 demensvenlige pladser og øger bevillingen til hjemmeplejen i takt med de flere ældre. Samtidig fortsætter arbejdet med at afklare mulighederne for friplejehjem/tryghedsboliger. Aftalepartierne er endvidere enige om at styrke ældreområdet, herunder en justering af normeringen på Ryetbo og plejecentrenes aftenormering, og der tilføres derfor området 1,5 mio. kr. årligt fra 2020, som udmøntes af Udvalg for sociale forhold, sundhed og et godt seniorliv.

Dagtilbud og skole

Bedre normeringer i dagtilbud: Aftalepartierne ønsker at styrke normeringen i kommunens dagtilbud. Specielt er der brug for at se på normeringerne i børnehaverne. Regeringen har i sit forståelsespapir

tilkendegivet, at den arbejder for lovbundne minimumsnormeringer i dagtilbud, der er fuldt indfaset i 2025. Såfremt der mod forventning ikke kommer midler via finansloven til at forbedre normeringerne i 2020 er aftalepartierne enige om, at afsætte 1 mio. kr. ekstra om året til formålet i det kommunale budget i 2020.

Åbningstid i dagtilbud: Aftalepartierne er enige om, at fastholde den nuværende åbningstid i dagtilbuddene, således at forslaget vedrørende udvidet åbningstid samlet på færre daginstitutioner ikke indgår i det samlede budgetforslag.

Ferielukning i dagtilbud: Besparelsesforslaget om ferielukning i dagtilbud er aftalepartierne enige om udgår. Samtidig er aftalepartierne enige om, at de enkelte dagtilbud med opbakning fra forældrebestyrelserne i samarbejde med nærtliggende dagtilbud, så der sikres ”kendte voksne”, kan etablere frivillige forsøgsordninger om ferielukning og anvende ressourcerne til bedre normeringer i den almindelige åbningstid.

Folkeskole for alle: Budgetaftalen for 2019-2020 havde blandt andet fokus på inklusion og ny organisering af PPR. Aftalepartierne er enige om at tilføre området 1 mio. kr. årligt fra 2020 til i et tæt samarbejde med skolens medarbejdere, ledelse og forældre, at skabe rammer for at flere børn kan favnes på en god måde i almenområdet.

Fællesskab omkring folkeskolen: Aftalepartierne er enige om, at fællesskabet omkring folkeskolen skal videreudvikles, så samarbejdet mellem skole, frivillige, forældre og pårørende er et bidrag til fortsat høj kvalitet i Furesø folkeskoler. Udviklingen af samarbejdet skal dog ikke indtænkes som en del af en besparelse. Den foreslåede reduktion i forhold til inddragelse af frivillige bliver ikke gennemført.

Tilskud til Marie Kruse Skoles fritidsordning: Tilskuddet til Marie Kruse Skoles fritidsordning ophører i 2021 som følge af den eksisterende aftale. Aftalepartierne er enige om at optage forhandlingerne med skolens bestyrelse med det formål at indgå en ny samarbejdsaftale.

Øget børnetal i FFO3: Furesø Kommune oplever en stigning i antallet af børn til FFO3. Aftalepartierne er derfor enige i, at der afsættes midlertidig finansiering i 2020 til denne stigning samtidig med, at der igangsættes en analyse af styringsprincipperne for det samlede FFO-område.

Uændret takst på FFO1: Forslaget om forhøjet forældrebetaling bliver ikke gennemført.

Familieområdet

Furesø Familiehus: Som led i Furesø Kommunes strategi om at arbejde med hjemtagelse af sager, tidlig opsporing og forebyggelse, samt en stor stigning i antallet af børn med diagnoser, oplever Familiehuset et øget behov for deres tilbud. Et behov der blandt andet er imødekommet ved at ansætte flere familiebehandlere og ved at etablere flere gruppetilbud. Samtidig er Familiehusets egne lokaler blevet reduceret. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte midler til en midlertidig løsning ift. øget kapacitet, mens en mere permanent løsning afdækkes eventuelt ved en nylokalisering.

Tidlig borgerinddragelse ved udvikling af egne botilbud: I Furesø er der behov for flere boliger til forskellige målgrupper af voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Derfor bygger kommunen flere bo- og aktivitetstilbud til egne borgere i kommunen. I forbindelse med etableringen af botilbudspladser til social- og psykisk udsatte voksne (Syvstjernevænge) og botilbud for unge

(Hareskovhvil) lægger aftalepartierne afgørende vægt på, at naboer m.fl. involveres tidligt i forhold til ønsker til et godt naboskab og input til det kommende byggeri.

Udvidelse af normering i Sundhedsplejen: Kvaliteten af de første 1.000 dage i et barns liv har en afgørende betydning for, om børn har lige muligheder for udvikling og trivsel. Derfor investeres i flere ressourcer i Sundhedsplejen til fremme af børns sundhed og trivsel og forebyggelse af social ulighed i sundhed. Flere besøg af sundhedsplejen vil kunne styrke den tidlige, helhedsorienterede indsats for udfordrede børn og familier og dermed på sigt bidrage til at reducere stigningen i udgifter til anbringelse, aflastning m.v. Sundhedsplejens budget opjusteres med 0,66 mio. kr. årligt.

Øget brug af netværk i støtten til udsatte børn: Furesø vil fremme brugen af de udsatte børns netværk i den forebyggende indsats og i anbringelsessager. Aftalepartierne er enige om, at besparelsesforslaget UDF 4 om netværksanbringelser udgår, da valget af foranstaltning altid afhænger af, hvad der tjener barnet bedst. Den økonomiske effekt af øget brug af netværkspleje vil blive indarbejdet i den løbende budgetlægning på området.

Aflastning til familier med børn med handicaps: Aftalepartierne er enige om, at afløsning i hjemmet alene skal anvendes, hvis det imødekommer familiens samlede behov i tilstrækkeligt omfang. Besparelsen reduceres derfor med det halve til 0,2 mio. kr.

Kultur og fritid

Kommunens udendørskunst: I Furesø har vi en fantastisk kulturværdi i form af de mange udendørsskulpturer. For at bevare disse er aftalepartierne enige om at afsætte midler i 2020 til periodisk tilsyn og rengøring af de værdifulde skulpturer i by og land. Samtidig er der enighed om, at der i forbindelse med 100-året for genforeningen i 2020, indenfor det gældende budget, sker en renovering af Genforeningsstenen på Farum Hovedgade, og at de nære omgivelser samtidig gives et løft.

Ungemiljø i Galaksen: Vi skal give kommunens unge et spændende og inspirerende ungemiljø. Udvalget for kultur, fritid og idræt drøfter i øjeblikket, hvordan kommunens ungetilbud kan styrkes i et kreativt ungemiljø omkring Galaksen. En samlet plan herfor drøftes i forbindelse med næste års budgetforhandlinger.

Tilpasning af tilskudsordninger og prioritering i forlængelse af kommende KFI-politik: Aftalepartierne er enige om at give mere tid end hidtil forudsat til indfasning af ny og ensartet model for aktivitetstilskud i Furesø Kommune. Budgettet til aktivitetstilskud nedsættes med 0,4 mio. kr. med fuld virkning fra 2021 og med halv virkning i 2020. I hele perioden afsættes en pulje til nye tiltag på 0,2 mio. kr. på området. Besparelsen på aktivitetstilskuddet kan blive yderligere reduceret, såfremt der inden budgettets endelige vedtagelse kan opnås enighed om alternative besparelsesforslag, som drøftes i samarbejde med Folkeoplysningsudvalget.

Kunstgræsbaner: Der er i Furesø behov for at renovere eksisterende kunstgræsbaner samt et ønske om at etablere supplerende kapacitet. Det er vigtigt, at kommunens kunstgræsbaner er miljømæssigt forsvarlige. Der skal således ved renovering og nyetablering sikres løsninger, der tager hensyn til det omkringliggende miljø – herunder grundvandet. Renovering af baner indebærer et miljømæssigt løft, fordi de efter renovering vil leve op til de nyeste standarder på området (Miljøstyrelsens vejledning). Forvaltningen vil frem mod budget 2021 udarbejde et langsigtet vedligeholdelsesprogram for kommunens kunstgræsbaner.

Renoveringen af kunstgræsbanen i Farum Øst vil blive gennemført som planlagt i 2020. Det er samtidig målet, at kunstgræsbanen i Værløse kan renoveres i 2021.

Videre er det aftalt, at der skal etableres en ny kunstgræsbane i Hareskov. Der er i budgettet afsat 4,2 mio. kr. til projektet, og foreninger bidrager herudover med 1 mio. kr. Aftalepartierne er enige om, at der til november 2019 skal foreligge et forpligtende beslutningsgrundlag med et forslag til en løsning, og at der i den forbindelse vil blive afsat de fornødne kommunale midler – dog under forudsætning af medfinansiering fra de lokale klubber, ligesom mulighederne for supplerende finansiering skal afklares. Der vil snarest muligt herefter blive udarbejdet et udbudsmateriale.

Mountainbikespor: Aftalepartierne er enige om, at kommunen, i samarbejde med Naturstyrelsen og MTB-klubberne, drøfter mulighederne for at få sporene vedligeholdt ved at lave et fælles beskæftigelses- eller nytteindsatsprojekt.

Egnsteatret Undergrunden: Aftalen med Egnsteatret udløber med udgangen af 2020. Aftalepartierne er enige om, at der i løbet af foråret 2020 skal træffes beslutning om egnsteatrets fremtid bl.a. på baggrund af en gennemført ekstern evaluering.

Flyvestationen på hjul: Der er stor interesse for at etablere et ungemiljø i Furesø med fokus på skatere og rulleskøjter. Kommunen arbejder målrettet på at skaffe fondsmidler. Aftalepartierne ønsker at bakke op om initiativet, der vil understøtte vores aktive kommune og bidrage til yderligere aktiviteter for særligt de unge. Hvis der opnås støtte fra fonde er aftalepartierne enige om at afsætte midler indenfor den eksisterende ramme i 2020 til kommunal medfinansiering af projektet.

Klima, miljø og grøn omstilling

Kommunale arealer til natur: Aftalepartierne er enige om, at forvaltningen skal undersøge mulighederne for at omlægge kommunale arealer til naturområder. Helt konkret skal der udarbejdes et oplæg til Udvalget for natur, miljø og grøn omstilling til politisk behandling.

Klimaindsats og grøn omstilling: Aftalepartierne er enige om at styrke arbejdet for CO₂ neutral energiforsyning, grøn mobilitet – herunder udbredelse af el-ladestanderne - og andre tiltag, der kan fremme den grønne omstilling. En samlet handleplan forelægges Byrådet i foråret 2020. Aftalepartierne er samtidig enige om at fastholde det nuværende arbejde med grøn omstilling, og besparelsesforslaget udgår.

Tværgående indsatser

Begrænset hjemtagelse af rengøring: Når den nuværende kontrakt med eksternt rengøringsselskab udløber, søges rengøringen af skoler og tilhørende haller i Farum hjemtaget til kommunens egen rengøringsenhed. Målet er at skabe et tættere samarbejde mellem skolerne og rengøringen samt at benytte muligheden for at få stadig flere ledige i kontakt med arbejdsmarkedet. Der bliver afsat 0,8 mio. kr. i 2020 til udstyr. Kvaliteten af rengøringen evalueres løbende. Effekterne af hjemtagningen i relation til a) tilfredshed hos brugere, b) sammenhæng med facility management-opgaver, c) beskæftigelsesmæssige effekter og d) økonomien evalueres senest med udgangen af 2022. Tilrettelæggelse af evalueringen behandles politisk.

FN's Verdensmål: Aftalepartierne er enige om at fortsætte arbejdet med FN's verdensmål og vil bede forvaltningen om, inden for de gældende bevillinger, at afsætte midler til dette arbejde og formidle mål og resultater på området.

Kompetenceudvikling og uddannelse: Aftalepartierne er enige om at halvere den foreslåede besparelse på kompetenceudviklingen blandt det administrative personale. Det bemærkes, at besparelsen er foreslået på baggrund af et midreforbrug på området.

Borgerrådgiver: Aftalepartierne er enige om, at der skal udarbejdes en model for en borgerrådgiverfunktion i Furesø Kommune, som forelægges Økonomiudvalget og Byrådet medio 2020 med henblik på, at forslaget kan indgå i drøftelsen af budget 2021.

Anlæg

Det samlede anlægsprogram udgør for 2020 knap 161,6 mio. kr. på udgiftssiden og 55,1 mio. kr. på indtægstssiden, hvilket vil sige 106,5 mio. kr. (netto).

I det anlægsbudget, som blev vedtaget med det toårige budgetforlig for 2019-20, er aftalepartierne enige om bl.a. at investere i udbygning af plejehjemspladser, daginstitutionspladser, botilbudspladser til social- og psykisk udsatte voksne (Syvstjernevænge) og botilbud for unge (Hareskovhvil), boliger til udfordrede unge (Tibbevungen) samt ombygning og vedligeholdelse på Solvangskolen m.v. Dertil kommer afledte driftsudgifter fx som følge af flere plejehjempladser, hvor der fra 2021 er afsat knap 7 mio. kr. stigende til over 25 mio. kr. årligt fra 2023.

Byrådet har vedtaget en facility management-strategi, der skal sikre en effektiv drift og vedligeholdelse af kommunens ejendomme. Samlet set er der afsat knap 150 mio. kr. i perioden 2020-23 til istandsættelse og renovering, herunder en genopretning af kommunens skoler.

I det reviderede anlægsprogram for 2020 afsættes bl.a. midler til etablering af nye botilbudspladser og dag- og aktivitetspladser for at sikre, at flere borgere kan blive i Furesø frem for at blive sendt i eksterne tilbud. Derudover afsættes der midler til at gennemgå de private fællesveje i forhold til behovet for istandsættelse og kommunal medfinansiering, der hvor kommunen er medejer.

Aftalepartierne er desuden enige om over en treårig periode startende i 2021 at omlægge kommunens vejbelysning og signalanlæg til LED-belysning. Det indebærer blandt andet bedre belysning og reduktion i CO₂-udslippet. Forvaltningen undersøger hvilke Smart City løsninger, der kan laves samtidig med overgang til LED og eventuelt økonomiske konsekvenser i den forbindelse. Endelig beslutning træffes i 2020 når grundlaget foreligger.

Aftalepartierne er ligeledes enige om at arbejdet med at mindske trafikstøjen fortsættes, hvilket betyder, der i 2020 er afsat 2 mio. kr., og i 2021 er afsat 2 mio. kr.

I vedlagte bilag er gengivet det samlede anlægsbudget.

Afslutning

Aftalepartierne lægger denne budgetaftale til grund for den videre behandling af budgettet i Økonomiudvalget og Byrådet. Budgettet skal endeligt vedtages på byrådsmødet den 30. oktober 2019. Aftalepartierne er enige om, at der kan finde justeringer sted i aftalen i forlængelse af drøftelserne med HovedMED og 1. og 2. behandlingen af budgettet, såfremt der er enighed herom.